

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIOLOGY
EXAMINATION: JUNE - 2022
THIRD SEMESTER

Subject: Sociology of Development - I (SCBCS -17-311)

Date: 10/06/2022

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

Q. 1) Choose the correct option. (05)

- 1) In H.D. I. I refers to
 - a) Index
 - b) Independent Variable
 - c) Institution
 - d) None of the above
- 2) Rostow's modernization theory hasstages.
 - a) Four
 - b) Two
 - c) Five
 - d) Three
- 3) sociologist has used the concepts called center and periphery.
 - a) Schumakar
 - b) Mahatma Gandhi
 - c) Wallenstein
 - d) None of the above
- 4) Development is need of an hour.
 - a) Economic
 - b) Social
 - c) Sustainable
 - d) None of the above
- 5) In Christianity is an important religious institution.
 - a) Church
 - b) Temple
 - c) Masjid
 - d) None of the above

Q. 2) Write Short notes on. (Any Five) (10)

- 1) What is meant by development?
- 2) What is meant by a nation?
- 3) What is meant by developing?
- 4) Explain the meaning of GATT.
- 5) Explain the meaning of sustainable.
- 6) What is meant by poverty?

Q. 3) Answer in brief. (Any three) (15)

- 1) Explain Mahatma Gandhi's views on Sarvodaya.
- 2) Write a critical note on social development.
- 3) Explain W.W. Rostow's theory of modernization.
- 4) Explain Feminist views about development.

Q. 4) Answer in detail. (Any Two) (30)

- 1) What is meant by development? Explain the concept of social and sustainable development.
- 2) Explain Paul Baran's theory of dependency.
- 3) What is meant by small is beautiful according to Schumaker?

मराठी रूपांतर

सूचना : सर्व प्रश्न अनिवार्य

प्र. १) योग्य पर्याय निवडा. (05)

१. एच. डी आय. मध्ये आय चा अर्थ आहे.
अ) सूची ब) स्वतंत्र चल
क) संस्था ड) यापैकी नाही
२. रोस्टोच्या आधुनिकीकरणाच्या सिद्धांतात टप्पे आहे.
अ) चार ब) दोन
क) पाच ड) तीन
३. मध्य आणि परिघ संज्ञाचा वापर समाजशास्त्रज्ञांने केला आहे.
अ) शुमाकर ब) महात्मा गांधी
क) वॉर्ल्स्टाइन ड) यापैकी नाही
४. विकास वर्तमानाची गरज आहे.
अ) आर्थिक ब) सामाजिक
क) शाश्वत ड) यापैकी नाही
५. ख्रिस्ती धर्मात एक महत्त्वपूर्ण धार्मिक संघटना म्हणजे होय.
अ) चर्च ब) मंदिर
क) मशिद ड) यापैकी नाही

प्र. २) टिपा लिहा. (कोणत्याही पाच) (10)

१. विकास म्हणजे काय?
२. राष्ट्र म्हणजे काय?
३. विकसनशील म्हणजे काय?
४. GATT - अर्थ स्पष्ट करा.
५. चिरंतन अर्थ स्पष्ट करा.
६. दारिद्र्य म्हणजे काय ?

प्र. ३) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (15)

१. सर्वोदय संकल्पने विषयी महात्मा गांधींचे विचार स्पष्ट करा.
२. सामाजिक विकास या विषयावर टिकात्मक टिप लिहा.
३. डब्ल्यु डब्ल्यु रोस्टॉ यांचा आधुनिकीकरणाचा सिद्धांत स्पष्ट करा.
४. विकासासंबंधी, स्त्रीवादी सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्र. ४) सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (30)

१. विकास म्हणजे काय? सामाजिक विकास आणि शाश्वत विकासाची संकल्पना स्पष्ट करा.
२. पॉल बरान यांचा अवलंबित्वाचा सिद्धांत स्पष्ट करा.
३. शुमाकरच्या मते स्मॉल इज ब्युटीफुल म्हणजे काय?
